

בכבודו. אלול ה'תשנ"ז ליצירה. בשיח לשותרו

ירמא דהילוא הא-192 של מהרי"ץ זצוק"ל מעמד כביר לכבודה של תורה

ידיועותיהם העצומות, ומודתיהם התורומיות, כל הרבניים זעקו מחד גיסא את זיקת כבשת הרש שנעשה מאוזוטוי הרותניים בדרכים לא דרכיהם עיי פורקי עול ומורדים במלכות שמים, ומайдע גיסא ברכו והビיעו קורת רוח על המאה המרנן של אולם גדוש ב齊ור יראים, דבר המשמל תחיה רוחנית מוחדרת.

בסיום דברי הרבניים שליט"א, הועלה על נס זכרו הטהור של מ"ר הרה"ג יהוא אלשיך זצוק"ל, שהוא משתתף בקביעות בכל השנים בהילוא השובה זו.

במהלך כל ערב קדוש והורגת החימאנן האדר"ר של בני עדתנו היקרים לדבי רבתינו שליט"א, שהיו משלבים בהם דברי ההלכה, אגדה, חידושים תורה, ותחשוב מכלום - הדרכה וקביעת קו לעתיד.

ב"ה שוכינו גם היום לתחיה התעוררות רוחנית, הן בעולם היישוב שהצמיה ומצמיה מתוכו בני תורה חשובים שפעדים לגודלו, והן בעולם התשובה שמרחיב שורותיו בקרב בני עמו, להגדיל תורה ולהדרה.

ב רוך אשר גמלנו וזכנו לכנס חשוב זה שבו עלו ונתקבצו ציבור גדורל ומגון - ציבור יראים האמאים לדבר ה' - להשתתף ביום המיזוח לזכרו של גאון עזונו מהרי"ץ זצוק"ל.

כבר משעות הערב המוקדמות התקבץ קהל רב על מנת להשתתף במעמד השוב זה. מאות האנשים שגדשו את האולם העידו על הצימאון והכמיהה לרווחים רוחניים.

לאחר תפילה ערבית סימן מ"ר הרה"ג יצחק רצאי שליט"א את הרמב"ם, את מסכת ביצה, ואבות דרכיו נתן, המשורר היקר ר' שר שלום קשת היינו השמייע משורי אבא שלם שבוי זיע"א - שרים שיטודם בהררי קודש, תוך השרת אורתודומיות וקדושה כהכנה לשמיית דברי מרדן ורבנן שליט"א.

קהל הצאן הקבעה לעדות רועים נאמנה, שמע מקור ראשון את תולדותיה המפוארות של עדתנו הקדושה, אודות הaganot האדרית של רבנייה מקרמת דנא. מנהיגים בדורות קדומים שהצטינו בעוניה כה מופלגת, תוך הסתרת

להחזר עטרת לישנה הרה"ג יצחק רצabi שליט"א

ושקה כמה תלמידים מימי תורה, וגם פסקי ותשוביთי נמסכו בארי התימן. ובפרט שהיה בקי במנגנות ארץ התימן. הוא הרב המאור מהר"ץ יחיא בן מהר"ר יוסף בן מהר"ר צאלח נ"ע, שהוציא מוניטין שלו בחיו ספר "ען חיים", פירוש על התפניות במנגן אבותינו רבני וגאנז נצעא הקדושים כפי מנגן אבותיהם וכו'. הרב הגadol הוה לא הניה כמותו בדור הזה וכו' לא נשאר בדור מגין על דורו ולא מנהיג, שהרב הגadol הוה כל

מילי אית' בה, מקרא משנה תלמוד, אגדה משלים ומעשיות וחידות.

חכמת הדריך מעשה בראשית מעשה מרכבתה, היהות דאבי ורבא. אין שחייב בו, עניין חסיד, מלמד רקען לעמי הארץ לנשימים. לבו פתוח כאולם, מנחם אבלים, עושה שלום בין איש לאשתו, בין אדם לחברו, בין ישראל לאביהם שבשמיים. משתדל בצריכי ציבור. היה מתענה בסתר עליהם כ שיש ב"ם צרה על שונאים של ישראל. נתן נפשו עליהם בתפילה ותחנונים לפני קונו. אין הפה יכול לדבר בעמשוי. מי יתן לנו חילופתו. ונאמר עליו ממשת רבי בטל בכבוד התורה וגלת בכבוד מישראל. עכ"ל ספר "המחשבה", שנכתב בדרך שאחרי מהר"ץ בשעה הכריחו ונשאר רישומים ממן.

מהר"ץ היה אדם ענק ומושלם, שלט בידיעת התורה ומכנניה, בנסתך ובנגלה, במוסר ובדרך ארץ. וא"כ התואר גאון רבני תימן ותפארתם בוראי איינו מספיק, וקשה להגדיר ולמצות את גודלותו במיל"ם ספורות. ומשנה הדגשה בדברי ספר "המחשבה", מילים מיוחדות ובפרט שהיה בקי במנגנות הארץ התימן. במלים הללו מונח העמד המיחוד ביותר אצל מהר"ץ,

שחוץ מדיעתו ושליטותו בש"ס וברמב"ם ובארבעת חלקי שולחן עירך, כמו שמלא בספריו, מדיבני התפניות עד הלכות ממונות, בולט שהוא טהר וליין מנהגות הארץ תימן. הוא החזיק את המסורת. וברור שימושם בצהרים שאמ לא היה מעמיד לנו הקב"ה גבורא רבה מהר"ץ, הום היינו גראים

לגמרית אהרת, וכל מסורת קדמנינו לא הייתה קיימת חלילה.

יש לנו ביהדות תימן פסקי הלכה, ומאדיך מנהגים מקובלים, חלוק מימי קדם, וחלוק מכמה מאות שנים, לפי הנגנת כל דור ודור עפ"י דעת חכמי הדורות, שיפתוח בדורו כשםואל בדורו. ומהר"ץ וכיה להנחלתנו את כל התורה הזאת. וכבר אמרתי ברבים לפני שנים רבות, כי שלושה עמודי הוראה שלנו הם: תחילתם, רבינו הרמב"ם (מלפני 800 שנה), ואחריו מרד השולחן ערוך (מלפני 400 שנה), והעמוד השלישי הוא איש הבינין מהר"ץ, מלפני 200 שנה.

מעמדו בפסק ההלכות ותורת המנהגים עobar בחוט השני בין הספרים שלו, וربים מבני קהילתינו אפילו אינם יודעים שמעשים בכל יום ושם נוהגים הושתנו על פיו. אין אלו דברי אני, צאו וראו בספר "אבן ספיר" שכטב בזה"ל, מרاري היה צalach היה פה رب ואב"ד לנאון ולתפארת, וחיבור כמה ספרים וכוכי ונתקבל הוראותיו בכל המדינה כמרן ב"י והרמ"א זכר צדיקים לברכה. והיה גדול בחכמת הקבלה ובבעל מופת לרבים. גם סופר מהיר ואומן וכו', והוא גם מדקך גדול ובעל מקרה ומסורת ותרוגם, בקי מאד בכל נקודה וקוזון וכו', ושמו גדול בכל ארץ תימן, והולכים לאור פסקי ההורעות כוחה לשלחה למשה מסיני עכ"ל. מעניין שדוקא ר"י ספיר שבא מבחוץ, ריטיב להגדיר את מעמדו ולהציגו בסגנון זה.

ניקה לדוגמא, ונזכיר ענין שפעמים רבים נפגשים בו, והוא אודות ספרי תורה שלנו התימנים, שכידוע יש אחד עשר שינויים בין שאר הספרים לספרים שלנו, שהם לעיובא, חסרות ויתירות, ופרשת המקrib, ועוד כמה שינויים אחרים שאינם לעיובא.ומי שהעמיד אותנו על דבר זה, הנה הוא ג"כ מהר"ץ שבא הדבר למעשה מכחו, כמ"ש בספריו ש"ת" פועלות צדיק"ת"א סימן ט"ז וסימן כ"ג. ומפורנס לרבים מה שכתב בחלק הדריך פרשנותה על פסוק ויהיו כל ימי נת. אבל רצוני להציג דבר שלא שמים לב אליו כל כך. הנה בתחללה כתוב בשם מהר"ץ בשיר, מסתרדא דהוא ויהי, ולא ידענן אידין קושטא אי האי אי וכו'. שימו לב: מרاري ייחיא בשיר חכם גדול וצדיק עצום ומתרב ספרים חשובים,

כשרה חילוק בין ספרי תימן לספרי שארכיה. הביא איזו ראייה לדבריהם ונשאר בספר היכן האמת.פה טמון תחילת השורש של שינוי מסורת תימן ח"ו במקצת". ברור שגדולים וטוביים חשבו לעשות שינויים אצלנו בכלל מה שמצו במסורת שארכיה. ועכשו תשמעו איך הגיב על זאת מהר"ץ, תימה עליו איך נסתפק היכן האמת, והנה מחרbert ר'

סעדיא גאון ז"ל לפניו ושריו ווירטו וכו'. מה גם דעתיך לנוכח יביטה כמה רבוותא שמביא הר"ם דcolsם פה את יעדון יגידון דהאי דנת וייהיו בו"י. וכבר ראייתי פסק אורך על זה שנכתב מהר"ץ שלום צבטאני נ"ג

מעמד חשוב זה, יומא דהילולא ה-192- שנה לזכרו של מורהנו ורבנו מהר"ץ זצוק"ל, גאון רבני תימן ותפארתם. צרכיים להתבונן במא זכה לכבודו הגadol, ומהיבין משקלו ומעמדו

בתורת פוסק שעומד בשורה בין כל גודלי ישראל, בין גדולי הפוסקים עם ישראל בכלל, וביהדות תימן בפרט.

ואמנם, לפני זכר ניגש מישחו לכאן ושאל האם אנו יודעים היכן קברו של מהר"ץ. לצערנו, אין אנו יודעים מקום קבורתו. אבל אין אנו מփשים את מקום קבורתו, אלא

את תורתו. שצדיקים בmittahם קרויים חיים. וזה השair לנו תורה

שכתב, הלא מהה ספריו המורבים והעצומים בכל הליקת התורה, וגם בתורה שע"פ, הלא מהה תלמידיו ותלמידי תלמידיו המורבים שהוא זוכה להעמיד עד דורנו, חכמים גדולים שלמדו מפיו והעבירו את תורה מדור

לדור עד אלינו. לחת תשובה לשאלת דלעיל, ממה זכה לכבודו הגadol וכו', נקדמים סייפור על הגאון בעל "נדוע ביוהודה", שלו לב הארי.

פעם אחת בעודו ש��ע בתורתו, ולא היו שם בני ביתו או תלמידים, נכנס אליו לפטע אדם בלתה שפו וגרון בידו ואמר לו, שמעתי שהרב הוא גאון ובעל מופת. אני רוצה ברגע זה לראות במו עני כיצד הרב קופץ מחלין ביתו (קומה שלישית) למטה, ולא קורה לו מאומה.

המשוגע מאים ומגנוף בגדון, אין איש בביתו, רק בORA עולם יחיד שמשגיח עליו, והבריך במותו ורעון. אמר לו הנב"י, טיפש, וכי אתה חושב כי لكפוץ מלמעלה למטה והבשבי גדלות? אני אראה לך מופת יותר גדול, כיצד אני קופץ מלמטה למ�לה באוויר. תמתין כאן ע"י החלון, ותראה במעו עניין.

תוך כדי דיבור הlk לעבר הדלת, בעוד המשוגע המומ ובכלי מבין מה מדובר, מצפה לו ע"י החלון, ובניתים ירד הרב בעל נב"י למטה, וכמוון שברח וניצל בחכמו הגדולה.

בסיפור זה טמון מוסר השלל, ודרין נכוון. לרdot למטה, להדרדר, ליפול, אין זו מלאכה קשה כלכל. בסך הכל נופלים בלבד. אין צורך בכללה להתאמץ. משא"ב לעולות מלמטה למעללה, צrisk הרבה כוותה, וכרך הוא גם בבחינה רוחנית, שלרדת, אין צורך לעשות כלום, שום השדרלות, שכן אם איינו עולה מיד יורד. משא"ב לעולות ברוחניות, לעולות בתורה בקדושה ובטהרה, צrisk הרבה התגברות, נוחות נשבגים, נגד המעכבים, כנגד הרוחות הנחות נשבגים, נגד הרע האורב. והכל שרג מט בסוחף עם הרים. אבל דג חי, יכול לשחות גם נגד הזורם.

ובכן, מהר"ץ שחי לפני כמאהים שנה, בתקופה קשה בה כבר חדרו הרבה ספרים חדשים שבהם לתיין מכל תפוצות ישראל ולהיתה להם השפעה גדולה שהיתה עלולה לבטל ולשנות את מסורת אבותינו. ומהר"ץ היה כdag נגיד כל הזורם. מהר"ץ איש האשכולות, בקי בכל שער עמי דקל ומאות ספרים היו מונחים על שולחנו לעיונו כידוע בכל שער עמי דקל רז לא אניסליה, וכן שגם בנו של מהר"ץ העיד עליו (בסוף ש"ת) "פועלות צדיק" ח"ג ס"ס א') שידוע כי כל סתום לא עמו מהו מכל ספרי הפוסקים פותחים לפניו. מהר"ץ לא ולול בכבודו של אף אחד חילילה וחמס. אדרבא, כשהליך על אחד מהפוסקים שלפנינו, תמיד עשה זאת בעונתו ובשפלו, בלשון "זאת לאחר חיכת (או נשיקת) עפר רגליו". דין לפניו בקרע בעונתו. ידוע שוכו בית האל שתקבע הלהקה כמותם בגל שנוחים ועלובים הין. דוקא עגוזתנותו העמידתו בתורת גאון רבני תימן.

אקרא בפניכם מה שכתבו עליו אחריו פטירתו, בספר "המחשבה" למהר" סעדיה מנצורה זצ"ל, שכתב בה"ל, לקוןן ולהספיד על הרב המופלג בדורו סני ועוקר הרומים, הוא הרב המופלא אב"ד וריש מתיבתא דק"ק צנעה יע"א, אשר אנו היום שותים מיימי אשר כרא כמה בארות ודלה

מהרי"ץ בירושלים

רב שלום יצחק הלוי שליט"א

שנים חלפו מאו עלתה
ליישיבת של מעלה
נשמהו הגדולה
של אחד המאורות
הגדולים אשר זיכה ה'
את יהדות תימן.

בשנים האחרונות אף
וכה מורנו ורבנו הנגן רבי יהיא צאלח
זצוק"ל שיום פטירתו נקבע ביום
הילולא גדול ומצווד כיאה לרבות גודל
בישראל. וזה כמובן בוצותו של יידרנו
הרה"ג יצחק רצאבי שליט"א, עליון
נאמר "חכם לב יקח מצות..."
אין ספק כי ביום ההילולא השთא הוא
מיוחד מקדמוני. כי היום זה יום שמחה
גדולה לנשמו של הצדיק, כאשר
מעליהם את זכרו כאן בירושלים עיר הקודש. כל ימיו של מהרי"ץ זצוק"ל
שפך נחלי דמעות לפני ברוא עולם כדי לזכות לעלות לדירותם. והיום
זכתה נשמו להיות כאן, כי ביום ואשכבה נשמתו הנפטר באלה מקום
שעורכים לו השכבה ולומדים מתרתו. ואני עומדת ומלא פליה מה וכות
עמלה לו מהרי"ץ שאף שעברו ממאתיים שנה זכרו לא נשכח ואהבת בני
עדתו לא פגה.

דומני כי אחת התשובות רמוזה במדרש רבה על פרשת השבוע:
המדרש מביא את הפסוק "אוהב כסף לא ישבע כסוף ומבי המון לא תבואה".
וכך מתפרש הפסוק "אוהב כסף לא ישבע כסוף": אהוב מצות לא ישבע
מצות. כיוון שעיני הקב"ה משוטטות בעולם ונוטן שכר וונש, ראוי להרבות
במצות. "ומי אהוב בהמון לא תבואה" פירושו שככל מי שהומה ומהמה אחר
המצות, ומזויה קבוצה לדורות אין לו, מה הנה יש לו?
מכאן שחשוב לו לאדם לעשות מצוה שעשויה פירות לדורות כגון ס"ת או
בית הכנסת וכדומה... תדע לך שהוא כן, שהרי משה רבינו כמה מצוות
צדיקות עשה וכמה מעש"ט בידו, ויש לו מצוה קבוצה לדורות. וזה שכתוב
או יבדיל משה..."

רבנו היה צאלח זצוק"ל היה חכם לב גדול מאד. והוא לקח לו מצוה
שתעשה פירות לדורות. הוא ראה באיזו גלות עמו נמצא. הוא חש את
הסכנות הרותניות האגשיות שריחפו על יהדות תימן. לכן עשה מעשה
גדול אשר הפך להיות המשענת הגדולה לקומה של יהדות תימן. הוא פשט
אריגן את כל המסורת והמנהגים של יהדות תימן וכשולחן ערוך הבניה
לפנינו צא ולמד איזו מורשה נפלאה הוריש לנו בכל מקומות התורה,
בכל שטחי החיים.

שורית פעולות צדיק על כל ד' חלקו השו"ע.
ע"ץ חיים היביר מאיר עיניים על סידור התפילה
שער טהרה בלשון ערבי לנשים
זבח תורה על הלכות שחיטה וטרפות
חלק הדקדוק על התנ"ך, ועוד.

במעשה גדול זה של חקירה ודיסירה וכטיבת כל ההלכות ע"פ מסורת
יהודوت תימן העשירה והמקורית, גילה אהוריות גודלה מאין כמותה לכלום
- לפשוט העם כמו לת"ח, לנשים כמו لأنשים. לכולם דאג שהיה בידם
ספר בו הכל מבורר.

רבים מatanנו לא יודעים מי זה מהרי"ץ. במיחוד הדור הצער. שלא לדבר
על כתבו שאינם מוכרים לרבים רבים מatanנו. אשר על כן זו השעה להוזיא
ספר שיגולל את מסכת חייו של מורהנו, וכן לקיים שערם במסנתה הפזרה
ע"פ ספרים רבים.

נוחיק טובח וברכה להאי גברא רביה יידרנו הרה"ג יצחק רצאבי שליט"א
העושה גדולות ונוצרות בחיקור וביאור תורה של מהרי"ץ, ומגלה לנו
בארות של מים עמוקים ושפעים, המעידים עד כמה גודל המיען
מןנו משקה אותנו מהרי"ץ, ועד כמה גדול "ע"ץ החיים" אשר רב פירוטיו".

192

בכתיבת תלמידו מהרי"ץ צאלח ז"ל בחתימת כמה זקנים ת"ת. ועicker יסודות
שבנו עליו הכרעתם הוא המגן שמנתה המוסרה וו"י"ן שבכל התורה, לשם
היעדו שעמדו למנין וו"י"ן שבתורה ואשכחו וו"י"ו זה בכלל הנמנין. והיכו
על קדרק מי שכבר רצה להגיה ולמחוק אות הו"י. ומסימני שם, ומסורת
ס"ג לתורה, וס"ת שנמצא חסר וו"י והרי הוא פסול כחומר בעלמא.

והכרעתם תכريع שהם דברי קבלה, ומינה לא תזוז וכי, עכ"ל.
דברים כיווץ באלו, שהיו חכמים שחשבו שמדובר בנסיבות אחרות הן הצדקות.
אבל מהרי"ץ בנה בכך גודל ונכבד להוכיח שביד יהדות תימן מוחוקת
המסורת האמיתית. ולא לחנים כתבו עליו שבכל ממאי חכמתו וכל
בקיאותו וכל גאניזו) השתמש כדי לחק את המסורת שלו, שהיא האמת
והצדק. ואפיו בענין חילוף הפרשיות בפרשנות צו ניסו לערער ולדקדק,
כאשר מתברר מתשובתו ח"א אמצע סימן כ"ד, ומהרי"ץ עמד בפרק,
והצלחת לחוקה היטב שעדי היום אין פוצה מה ומיצפץ בכל קהילות תימן,
מצפון ועד דרום, כולם במסורת אחת. שם בתשובה העלה קבלת הקדמוניים
לפסול ספר תורה שאנו כפי מסורת שלנו, ובודאי שם עליה ירד ושם מסורת
שلنנו בכתיבת ס"ת על פי הרמב"ם, כמו משה מפי הגבורה. כל כך

המסורת חוכה וברורה.
ואכן ביום שוכנו שנטלה ספרו של בן אשר, הוכח והתברר למפרע של
השינויים שהיו במסורת תימן נתגלו כנכוניים, ושוגם בעדות אחרות לכך
היה מימי קדם, ויהדות תימן הייתה שומרה על המסורת העתיקה. וא"כ
אנו צדיקים להיות דגמים חיים נגד הורם, ואף אם מעתים אנו, אין לנו
בטלים, שכן חתיכת הרואה להתכבד אפילו אינה בטילה. אדרבה הלאי
מספיק דברים חוקים מהם להתכבד בהם מכדי שנטבלתי. אדרבה הלאי
ואחרים היו לומדים מatanנו, וכלל הפחות נחוץ אナンנו מסורת אבותינו
בדינו.

עוד הרחיב בענין מסורת ספר תורה, ומקוצר היריעה נרשות רק ראש
פרקם: אין להעדיף מנגת התימנים לעשوت נ"א שורות בכל דף, ולא מ"ב
כמו שעושים בשאר קהילות נגד מ"ב מסעות, כי הרמב"ם כתוב שקבלת
הספרים לא פחות ממי"ח שורות. ובכן יהיה לנו מה שלא לשנות. וכן

בענין ניקוד ספרי תורה במסמר, שהליליה לפסלים, ואדרבה אין יותר
כשרים וטוביים מספרי תורה של תימנים, שהרי בדברים שהם לעיובא
לכל עולם, כגון חסרו ויתרונות פרשיות, הם יותר צודקים ומחדירים.
כמו כן נשא ונתן בענין פירושי פת הבא בכיסנן ושיסודם דבר הנעשה
לקינות ולא לשביעה. והמצאות במנגו שמוסמך ומטרתם ללחם. לפיקר אף
לפירוש שכיסנן הוא דבר שכוססין אותו, אין זו סיבה אלא סימן לדבר
שנעסה לקינות. אך היום שמשתמשים במצב אללה לשבייע, אף שכוססין
אותן, ברכתן המוציאה להם, ואין בו שום ספק בעולם שנצטרך לפטרו
בדבר אחר וכיווץ).

חזור לעניינו. גدولתו של מהרי"ץ מחייבת אותנו. המסורת שהוא הוריש
לנו, הדרך שהוא לנו, כבר 19 שורות שנים אנחנו אחורי ואור תורה
וזוח לנו. קיימת לנו שהקב"ה מודתו מידה כנדג מידה. לפיקר אם נתאמץ
יתן לנו הש"י כוחות למלות הקשיים. העדה התימנית בבחינת כל המקודש
מחברנו הרב מחברו (כגון שאמור הרמב"ן כשביקר בא"י). כי כל העדה כולן
קדושים היו עד לפני כמה עשרות שנים, ונותרו עדין זקנים ורישומים,
אבל זה לצערנו הולך ונעלם. ירידת גדרה היתה אצלנו. יריד ירדנו. וזה
בקלות ובליע שום מונע כמו שפתחנו. כמעט אין מי שעדת את הנפילת
הגדרה והזיהה הזאת. הידרדרות אומה. בע"ה היום יש כבר עליה, אבל
זה לא קל. הילך כולנו נאור כות ונתאמץ בעבודת ה', ומתזוק להתיתק
ולוחזיר עשרה מסורת אבותינו לישנה. וזאת אם גודלי תורה ענייה העדה
יבחו אותנו וידרכו אותנו במסורת אבותינו הקדושים, במסורת האמיתית
שางנו מחזיקים בה יותר מאשר קהילות ישראל בעולם. וזה לא נחלתנו
אנו, כי הרבה מודים בזה אנשי אמת אף שהם משאר קהילות. ויהי רצון
שנזכה לגאולה שלימה בעז"ה ב Maherha בימינו אמן ואמן.

**נותרו מקומות ספרים
לאברכים, לכולל נרב "פעולות צדיק"**
פרטים בטל. 03-6761594
בין השעות 10-11 בלילה

שלא תהא העניות מנולתך

הרה"ג פנחס קורח שליט"א

ברכות לראש משביר
למנhalnu הicker
הרבי עמנואל בשארץ שליט"א
העשה לילות כימים בנסיבות נפש ממש
להצלחת פעילותנו בכל התחומים
יהי ה' עימנו ויעל

שהרבה לפענה ולהוציא כתבי יד מתימן. ובאו לפניו הרבה ספרים שהיו לפניו מהרי"ז, ועל כל ספר וספר יש הגהה או רישמה, ואפילו טביעה אכבעות ידו ניכרת באחד הספרים. ורק לאחרונה גילינו פרשו על ש"ע הל' ריבית, כנדפס בספר "נור אייר", שהוא נמצא בסוף ספר "ראשי" בשיטים", ונתקבלה בדרך אגב.ומי יודע עוד כמה כתבי לא הגיעו לידיינו. מובא בספרים, שבiomא דהילולא כשאומרים דבר תורה מהצדיק, שפותחי דובבות בקדשו. והנה מהרי"ז דין בתשובה נ"א לגבי אבלות בחוה"מ, שמן כתוב בס' תקמ"ח באאות, אם מת בחוה"מ, מטעקים לנחמו בחוה"מ, ואין ישבים שבעה אחר המועד. והנה מנגה תימן היה שאין מנחים כל' בחוה"מ. וברמב"ם כתוב שעומדים בשורה ומנהמים, ופטורים. ופרושו של דבר, שברגאל אין מנהמים, אלא רק עושם שורה. ובאמת שלו מונהם בשורה ופטוריין אין מברכים ברכת אבלים במועד, אלא ודייך מהרי"ז, שאין מוחיכים לנחם. אבל אם ירצו לנחמו בידיהם. ולכך פסק הרשות"ע שיכולים לנחם בחוה"מ. ואילו הרמב"ם אפשר שארס במשנה ופטוריין. והוסיף לבאר, שבעצם, הרמב"ם לשיטו, שסbor שאין אבלות אפי' בצענה. להכי לא מנהמים. ואילו השו"ע פסק בחותוס' והרמב"ז ששייך אבלות בצענה. ולכן פסק שישיך אבלות. ובאמת זה קשה מאד,

שבכל ספרי הרמב"ם הגירסה ומנהמין ופטוריין, ולא ופטוריין. לעומת זאת, ברמב"ם בכתב תימן, הגירסה ונפטוריין. וזה משמעו דקי עלי החיבור שנפטרין לבתיהם. ולפי גירסתו זו, קצית יותר מובן. ולכארה לפני לשון המשנה קשה, דכתיב ומנהמין ופטוריין, דמנחמן קאי על החיבור ופטוריין קאי על האבלים. וזה פחה בזיכרון וסימן באבלים. ואילו לגורסת הרמב"ם א"ש, דפתח וסימן בזיכרון.

ותשובה זו היא אמת מידה לדרכו של מהרי"ז, שבשינוי מילה אחת בונה הסברים ויישובים נפלאים.

והנה רבותי צוריך לדעת, שאין די להתרפק על העבר, אלא יש חובת לבנות את העתיד. יש עתודות גדולות של בני תורה, וצריך לעוזר ולהקם ולתמוך בהם. לצערנו, חליקים גדולים מהעהה נתשלים. אין מי יורה דעת, ואין מי בין' שמוועה. כל הקשר עם המסורת הוא בתפילה אחת עד שתימי בשבתות ומעט בימים טובים. ברבים מבתי הכנסת אין רב. יש ועד והודיע קובע. וו' דרך לנסיגה וירידה רוחנית. וכי ועד יכול לקבוע הלכה?

הלא תפקדו של רב הוא? איתא במדרש: נאמר עז' חיים היא למוחיקם בה. ואילו היה כתוב עז' חיים היא לעמילים בה, לא הייתה תקומה לשונאים של ישראל (בלשון סגי נהרו). מכיוון שאין כל אחד יכול לעזין חיים הלא תמי, והוא לא מוחיקם בה, כל אחד ואחד יכול לזכות לעז' חיים הלא קדושה לתמוך בעז' החיים הזה.

ובגמ' נדרים איתא, מעשה באדם אחד שבא לפני ר' יeshuval וא"ל אה שנסחתי רוץ אני לרגשה, כיון שאינה פורהת היא. א"ל המtan זמן מה, והאכילה והשקה, הכנסה למרחץ וסכה, והלבישה, עד שפרקתה כשותנה. לאחר כל זאת א"ל להאיש לאות התוכנות? א"ל לא. ונתפifies מלוגרשה. אמר ר' בנות ישראל נאות הון, אלא שהעניות מנולותן. ועל דרך המשל אפשר לומר, בני התורה שלנו מלאים וגודשים, וצריך רק את התמכין דאוריתא, שלא תהא העניות מנולותן.

ויש רעינות רבים כיצד לפתח דברים מועלים, כגון בהפצת קובץ תורני, שכלל אברך וכל בחר שיכתוב מערכת בד"ת יוכה לעיזוד. ודבר זה יתנו אותן. וישנם בעלי' כשרונות, וחבל שאין זה מנוצל בדרך הרואויה. לא אאריך, רק אומר שיישר כוחם של כל העושים והמעשים, ובראשם מכון "פעולות צדיק", וכל מי שיכול ויעשה, שכדו רב מן השמיים. ויה' ר' שנוכה להגדיל תורה ולהאדירה.

תכנסנו היום להילולא של רבני הגדול מהרי"ז, כמו שמכתирו הרה"ג עמרם קורח זצ"ל - גאון ובני תימן.

אמנם בתימן לא נגנו לעשות הילולות, אבל כאן זה בגין עת' לעשות קותםת של יהדות תימן - "ויאגה לבבו בדרכי ה'"

לצערנו, לא רק עדות אשכנז וספרד אינן ידועות על תורת חכמי תימן, אלא גם מקהלה עדתנו אברכים,

חשוביים ובוני תורה יקרים, אינן יודעים דין, ואולי מואם, על גאנינה ורבניה. מערב כהה אנו צרכים לצורך מיחוקים, ולדעת על העשור הגדול

שיש לנו, ועל העשור הגדול שלא יצא מכת אל הפועל. ואצין נקודה שדברתי עליה בהודנות קודמת:

יש לנו תמיד אצל חילך מגודלי התרבות, שיהדות תימן סבלה מהמסור בספרים. עד כדי שאמר אחד מגודלי ישראל, שיהדות תימן לא הכירה ספרי האחוריונים, ומשום כך דבקה ברמב"ם. והיום בא"י שב"ה יש את כל הספרים, צרכיים לשנות מנהיגיהם ואין בו גדר של "אל תטוש". והנה דעת נובעת מחוסר ידיעה, כבورو מספרי מהרי"ז בלבד עולה שמקודר לא-phoot מ-600 ספרים בכתביו. וביניהם ספרים שככל לא קיימים היום.

וא"כ ואדי שהכרה יהדות תימן הרבה ספרים, ואעפ"כ דבקה במסורתה ובמנהגיה, שהם מבוססים ע"פ מנהיגים עזומים וקדומים. וע"כ חובה علينו ללמוד ולעוזין, ואנו נגלה את העשור והברכה של חכמי תימן, ונדע שהרבה מכתביהם כלל אין מצויים אצלנו.

וירוע הסיפור שלפני שגלו למוועז, הפקידו אלפי ספרים ביד גוי, ונשרף הכל, אם بدونם בסוגה. ורק לאחרונה נתגללה פירוש של מהרי"ז' הירוי ונתגלה לאחר שנים שהיה טקרה במקש של ברזל.

וע"כ אברכי כוללים נכבדים ובוני ישיבות יקרים, הוווקים לשבת באלהה של תורה, לעשות חד של אמרת עם גודלי חכמי תימן, והסדעם הח'ים, ואין מושג עד כמה זה זוקף את קותם של בני התשchorות.

והגדיל לעשות מכון "פעולות צדיק" בראשות יידי הרב יצחק שליט"א,

הרבי עובדייה קרואני שליט"א

אחדותנו - ערובה לתקומתנו

بعدתנו הקדושה ישנה נקודה שצדך לפחה ולטפה. כוונתי לתמיון ולעורה - מכל הבדיקות - בכל מה שקשר לזרמים הדואגים וعملמים להחויר עטרה לישנה.

ישנו הים ב"ה מוסדות שקמו לתפארת - מהתלמיד תורה ועד ישיבה במסורת ק"ק תימן. ישנו אף תלמידי חכמים מובהקים בעדתו, המתוים אוצר בלום של מנהיגים ורוועים רוחניים. אנו לא תמיד משכילים להפנוי מشاءים דנא, וזאת בהשואה של 15 עדתנו עשרה מאד רוחנית מדורמת דנא, וזהו לנו לדוען.

מלין יהודים באירופה לעומת 60 אלף בתימן, שלהם אוצר ספרים עצום ביחס ליהדות אירופה. כל זאת ככל עמדו לרשות יהודי תימן כל אמצעי הדפוס המודרניים שהיו באירופה.

היום - לצערנו - הרבהה וחושבים שמהות יהדות תימן ותוכנה הם דברים נבודים וריקניים כמו מאכלים ופולקלור. עליינו לאמץ לעצמנו מנהיגים שנינו אוטנו, ויש לנו ב"ה אלה. החשוב מכל - להתחדש סביבים כך שמסורת אבותינו ותורתה תתחדש כימי קדם.

הידוך אגדתא דפמחה - פרי עץ חיים

מיימין לשמאלו: ישראל מ. אלנדאף, שי עזרוי,
אסף דורי, רן גמליאל, שמעון שאער
שורה ראשונה: דור דמארי,
אלון לוי

טרת מפעל חשוב זה, להקנות לחברי החמד מבני עדתו דוד, החינוי ויחודי למנהיגינו אנו בחג הפסח בכל ובליל הסדר בפרט.

פרסמנו בעלון "פעולות צדיק" שיצא בתחלת חודש ניסן את השאלות של שלב א' בחרוזן, ואמנם, בחורי הישיבות נחלצו חושים, ישבו ושיננו את החומר, תוך השקעת זמן ועמל, ושלחו אלינו את תשובותיהם.

שמוןת הבחורים שעלו לשלב בפומבי הם:

רן נמליאל - "שנת נית שמעה" - נני נוק
שמעון שאער - "שנת נרכת אפרים" - נני נוק
ישואל מאיר אלנדאף - "שנת טשנין ישואל" - ירושלים
נוןאל יצחק כהן - "שנת טשרטשונה וחיטים" - נני נוק
אלון לוי - "שנת נית שמעה" - נני נוק
שי עוזרי - "שנת מאור אליהו" - נני נוק
אסף דורי - "שנת שעלנים" - שעלנים
דוד דמארי - "תית לוינט" - ירושלים

מרנן היה המראה של הבחורים היוצרים לצד בית הרבניים שליט"א כשהם רוכנים על דפי המבחן ושוקעים ועמלים בשעותיהם תמיינות, כשמתחת ידיהם מוצברים דפים מלאים בשורות רבבות המכילות את תשובותיהם. וב"ה הבחורים נתגלו ככלים מפוארים, בעלי שליטה מצוינת בכל מכוני הפירושים והבאורים המעטרים הגדה זו.

שלושת הבחורים שהוכתרו כ"חתני עץ חיים" זכו במלגות - הם:

מקום ראשון - "שוראל מאיר אלנדאף הי"ז- מלגה ע"ס 500 ש"ח מקום שני - אלון לוי הי"ז- מלגה ע"ס 400 ש"ח מקום שלישי - רן נמליאל הי"ז- מלגה ע"ס 300 ש"ח
שאר חמישת הבחורים זכו בפרסים השובבים ממון הספרים שע"י "פעולות צדיק".
תפילתנו ותחינתנו לבורא עולם בכל המפעל הזה - מי יתן, שבוכות השאלות וה מבחנים - יתעוורו אותם בתורי ישיבות יקרים - צעירים הצאן - להמשיך ולהעניק חקר בתורת אבותם-אבותינו הקדושים והטהורים, ועוד נראה מהם בעזה"ת בדור הבא, רועים ומנהיגים נאמנים, הנושאים בגאנן את מסורת ותורת עדתם,acci"r.

תודה ויישר כה גדול, לצוות האברכים החשובים מבית מדרש "פעולות צדיק",
שעמליו לעורך ולעבד את ההורין על כל שלביון.
רב אליעזר שריה קאפק שליט"א,
רב שמריהו יונה שליט"א
רב משה רצאבי שליט"א.
יהי רצון שנזכה לראותם ערוכים
בעתיד מפעלים מעין אלו, להגדיל תורה ולהאדירה.

דברים לזכרו של הרה"ג יהיא אלשיך

צבי שהיה מטריה עצמו להשתתף בקביעות בהילולת המהרי"ז למרות חולשתו וזקנותו

וזה ופועלו הם ננו לונלינו
אכן נפלחה עטרת ראשינו
כח נהדר נשימת אнос
אל ראש ההר עלה ושופר נдол קיה
וישא עינו ויראה פנות עם דך
ונשופר נдол יקען - תשירית
תקיעה, שנרים, תרואה, תקיעה.

ונונלו יוקע ווועשו קנרים -

ויקזו הישנים

הוי! מתי תנוא נאולתכם - מתי

מתי אהיה מdone וכותב את נל אשר

ירוחש לנו?

ומאכלח ציא אוור - ה' אוורי וישע

ממ' איזא

ה' אוו לי

הרבה אביחי שלום
שליט"א

ישר בח נдол

למנחה הדגול
הרבה אביחי שלום
שליט"א
שהנהנת את ערב
ההילולא בטוב טעם
ודעת

לאור לאור בהוציאת מכרן "פעולה צדיק"

בקרוב מאד עומדת לצאת
לאור בעזה"ת מהדורא נוספת
של

שולחן ערוך המקוצר

כמנהג ק"ק תימן יע"א

מפעלו החשוב של הרה"ג
יצחק רצאבי שליט"א
הציבור נקרא להשתתף ולעוור בהוצאות
המעוניין להנציה בספר את שמות
קרובייו וכדומה יפנה לכתחובות
המחבר: הרב יצחק רצאבי, רח'
בירנבוים 13 בני ברק מיקוד
51647 או בטל. 03-6741445

כל הקודם זוכה

חוברת

בית החיים

המכיל:

- א. דין הקריעת על המת
- ב. סדר לoitת המת וקבורתו
- ג. בקרור הקבר, משנהות ומזרורים
כולל פרטיה הדיניות והמנהגים,
באופן מורחב ומסודר

בעריכת הרב
עמנואל בשראי
שליט"א

טופס כתובות

כולל ביאורים, העורות וחידושים
בhalcolot כתובות, ונוסחות מדוייקות
ומזוקקות לשטריה הכתובות, פירושיהם
ומילוייהם בפרוטרוט, לבתולה, גירושה
ואלמנה וכו', חידוש כתובות דאירכסה,
חידוש כתובות דאיתכח בה טעות,
ענין נדוניא ותוספה ומתניתא
קמייתא, ועוד

מאת הרה"ג
יצחק רצאבי שליט"א
ובסוף נספח קונטראיס
סדרי חופה וקידושין
הלכות ומנהגים

פעולה צדיק בראשות הרה"ג יצחק רצאבי שליט"א
הנהלה: הרב עמנואל בשראי שליט"א רח' טביב 6 נתניה. טל. 09-8651725
משרד בני ברק: רח' לילנבלום 13. טלפקם. 09-8335570
משרד בני ברק: רח' אורליין 23. טל. 03-6748911
מען למכתבים: ת.ה. 1719 בני ברק. מיקוד 51117
لتנדות: בנק המזרחי סניף מס' 422 סמילנסקי 4 נתניה, השבון מס' 1871111

